

MENSEN ontmoeten, het stond centraal in het leven en het werk van Paul Schruers. „Hoe is het met uw vreugde?“, vroeg hij vaak graag bij ontmoetingen. Bovengetekende herinnert zich nog als de dag van vandaag zijn eerste ontmoeting, na een lezing in Hasselt: „Dag, jonge christen.“ Onverwachts, origineel, maar achteraf bekeken vooral veelzeggend.

Ook in tal van publicaties gaf mgr. Paul Schruers uitdrukking aan zijn overtuiging dat het beste wat christenen de wereld kunnen bieden hun 'zelfevangelisatie' is, trachten meer authentiek christen te worden. Zelf probeerde hij dat ook te doen. De sobere levensstijl van de 'bisschop op sandalen' is nu al legendarisch. Hij was ook makkelijk aanspreekbaar, sprak zelf de mensen heel ongedwongen aan.

Maar niet alleen enkelingen gingen deze manier harte. Achter dat alles school een sterk sociaal engagement, dat zijn wortels had in zijn geloof. Ruddy Pareyns, proost ACV-ACW Limburg en priester in Lummen, bestempelt hem als een grootmeester in sociale rechtvaardigheid. „Op cruciale momenten toonde Paul Schruers zich steeds sterk betrokken: de sluiting van de Limburgse steenkoolmijnen, de verdwijning van Philips Hasselt, de herstructureringen van Ford Genk. Typisch voor hem: hij nodigde telkens enkele arbeiders uit bij hem thuis en vanuit die ontmoeting schreef hij vervolgens een reactie. Ik herinner me dat hij daags na de herstructurering van Ford, geïnspireerd door de encycliciek *Laborem exercens*, schreef: 'Wij als christenen kunnen niet aanvaarden dat alles moet wijken voor de maximalisatie van de winst.'"

Migranten

Als bisschop van het multiculturele Limburg, maar ook als mens, was mgr. Schruers sterk betrokken op de vraagstukken van de multiculturele samenleving en op de situatie van migranten en vluchtelingen. Pareyns: „De nieuwe migratiegolf liet zich twintig jaar geleden al voelen in de Limburgse fruitstreek. De bisschop riep toen kloosters en parochies op de deuren te openen voor vluchtelingen. Alle documenten van onze bisschoppen over migratie waren van zijn hand. Ettelijke keren kwam hij ook persoonlijk tussen in concrete dossiers. En al liep hij soms een blauwtje op, toch bleef hij het doen.“

Achter dit alles school een diepe spiritualiteit. „Paul Schruers huldigde geen grote theorieën van links of rechts“, aldus de Limburgse ACW-proost. „Zijn eerste vertrekpunt was steeds de ontmoeting met de concrete medemens. Niet omdat hij vriend is, maar simpelweg omdat hij mens is“, schreef

Paul Schruers, bisschop van de ontmoeting

De onlangs overleden erebisschop Paul Schruers riep niet enkel veelvuldig op tot verdieping van ons christen-zijn, persoonlijk maakte hij daarvan ook onafgebroken werk. De 'bisschop op sandalen' blijft velen in Limburg en daarbuiten bij als een makkelijk te ontmoeten man. Wij belichten enkele aspecten uit zijn leven.

Erik De Smet

Eerst zelf christen worden

Mgr. Schruers bij zijn afscheid als bisschop. Ontmoeting was zijn tweede natuur geworden. © Belga

Schruers. De bisschop ging heel vaak gevangenen bezoeken. Hij wilde bij de paria's zijn. De gevangenis was volgens hem een sociale problematiek waarmee weinigen medelijden hebben.“

Paul Schruers had ook zijn hart verloren in Afrika. De mensen van het armste continent stonden hem concreet voor ogen. Ruddy Pareyns: „Zoals vaak had hij een eenvoudig verhaaltje klaar. Hij vond dat iedereen in z'n portefeuille een foto van een Afrikaanse vriend moest bewaren. Om voor hem of haar te bidden, maar ook om zich te laten bevragen bij het centen uitgeven. Zijn houding ging in tegen de tijdsgeest van 1968 die vooral de nadruk legde op structurele veranderingen.

Paul Schruers had oog voor beide zijden, ook het eigen hart moet

veranderen. En hij deed dat ook zelf. Bij hem was er een grote samenklank van woorden en daden. Dat blijkt ook uit zijn testament: hij had alles al weggeschonken.“

Alom gekend was mgr. Schruers' innige band met de Focolarebeweging, die hij begin jaren 1970 had leren kennen. Bennie Callebaut, woordvoerder van de beweging in ons land: „Bepalend was zijn vriendschap met Klaus Hemmerle, de vorige bisschop van het Duitse Aken. Deze briljante theoloog was als priester reeds het gezicht van Focolare in Duitsland. De twee bisschoppen vonden elkaar.“

Hoe uitte die band met de Focolare zich concreet? Bennie Callebaut: „In onze spiritualiteit is de kleine gemeenschap zeer belangrijk. Elke zondagavond belde Paul met Klaus over hoe zij het evangelie trachtten te beleven. Langzaam groeide op deze wijze in de

schoot van de Focolare ook een groep bisschoppen-sympathisanten. Mgr. Hemmerle was de mening toegedaan dat zelfs een bis-

Van harte dank ik allen met wie ik mocht samenwerken en samenleven. Dankzij ieder van hen ben ik een betere christen geworden

Uit Geestelijk testament

schoop als christen ergens een thuis moet vinden. Hij drukte dat vaak uit met een grapje: 'Ik ben priester geworden, vervolgens bisschop. Nu moet ik ook christen worden.'"

En Callebaut vervolgt: „Chiara Lubich, stichteres van de Focolare, vond een groep van bisschoppen in de beweging een goed idee, volstrekt in de lijn van de opdracht van de beweging. Het was immers haar intuïtie dat bijvoorbeeld gehuwden het best gehuwden begrijpen. Hetzelfde geldt voor bisschoppen. Enkel iemand in dezelfde situatie kan de levenssituatie van een ander vatten. Het

paste ook in de geest van het Tweede Vaticaans Concilie dat aanstuurde op vriendschap onder de bisschoppen. Ook bisschoppen hebben de behoefte hun christen-zijn in broederlijkheid te beleven. Is dat niet onze eerste opdracht als christenen, broeders en zusters van elkaar zijn? Aldus ontstond in de schoot van de Focolare een groep van bisschoppen uit alle windstreken.“

Paastuin

Na zijn emeritaat in 2004 verliet de gewezen bisschop van Hasselt zijn geliefde provincie en verhuisde hij naar de Mariapolis van de Focolare in het Vlaams-Brabantse Rotselaar. „Paul Schruers had een sterke band met Afrika. Het was dan ook zijn droom om na zijn afscheid naar dit verscheurde continent te trekken om als een vrede-stichter een instrument van eenheid te zijn“, vertelt Bennie Callebaut.

„Zijn eerste herseninfarct verhinderde de verwezenlijking van deze lang gekoesterde droom. Daarom is hij uiteindelijk in Rotselaar komen wonen. Wij waren blij met zo'n wijze man onder ons“, aldus Callebaut. „De eerste maanden bij ons leefde hij in de overtuiging dat hij echt niet langer dan een jaar te leven had. De kans op een nieuw herseninfarct was immers groot. Maar Paul genas en kon na een tijd opnieuw naar zijn vaderstad Hasselt om er aan apostolaat te doen. Hij besloot dan maar er opnieuw te gaan wonen. Typisch Schruers, hij wilde niemand tot last zijn. Wel kwam hij elke maand nog enkele dagen terug bij ons.“

Het was tijdens een verblijf in Rotselaar dat de erebisschop van Hasselt werd getroffen door een beroerte, ditmaal eentje waarvan hij nooit meer herstelde. Bennie Callebaut: „Hij was lang klaar om te sterven en had zich helemaal overgegeven. Opmerkelijk, zelfs op zijn ziekbed, in onmacht en verlatenheid, bleef hij hunkeren naar ontmoeting met de mensen. Het was dan ook zijn tweede natuur geworden.“

Mgr. Schruers werd begraven in de Paastuin van de priorij Onze-Lieve-Vrouw van Klaarland in Lozen in Noord-Limburg. Hij was ooit zelf betrokken bij de komst van de trap-pistinnen naar Limburg. De wens in Lozen begraven te worden had hij al lang geleden geuit, en hij bleef er trouw aan.

Het meest zinvolle wat wij kunnen aanbrengen in de mensengemeenschap: zelfevangelisering, zelf meer christen worden

Uit De derde weg (1986)

Advertentie

GOEDKOOPST in zijn assortiment

abrikozenflappen
Everyday
4 stuks 200 g

€ 3,45/kg
€ 0,69 laagste prijzen

colruyt